

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης: 214/2018
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ'**

Συνεδρίαση της 27-11-2018

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, ως ο αρχαιότερος Νομικός Σύμβουλος του Τμήματος, κωλυομένης της Προέδρου του Τμήματος Βασιλικής Δούσκα, Αντιπροέδρου ΝΣΚ.

Μέλη: Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Αθηνά Αλεφαντή, Χρήστος Μητκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Αικατερίνη Γαλάνη, Ευάγγελος Μαρίνης, Αναστάσιος Μπάνος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Βασιλική Παπαθεοδώρου, Νομική Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος : Το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 2792/30-3-2018 (αριθμ. εισ. εγγράφου 420 22/3-4-2018) του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γενική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Διοικητικού, Τμήμα Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων), όπως συμπληρώθηκε με το με αριθμ. πρωτ. 6045/20-7-2018 (αριθμ. εισ. εγγράφου 420 54/6-9-2018) όμοιο.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται: (α) αν είναι νόμιμη η εγγραφή υποψήφιας μεταπτυχιακής φοιτήτριας σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), (β) αν είναι νόμιμο το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) που της απονεμήθηκε και σε αποφατική περίπτωση αν συντρέχει νόμιμος λόγος ανάκλησής του και ποιό είναι το αρμόδιο όργανο για την ανάκλησή του.

Στο ως άνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Γ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό:

1. Από τα έγγραφα του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

Με το με αριθμ. 79930/Ζ1/15-5-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης, Τμήματος Β' Μεταπτυχιακών Σπουδών και Σύζευξης Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την Έρευνα, Τεχνολογία και Καινοτομία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων διαβιβάστηκε στο Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ.Π.Α.) ανώνυμη καταγγελία, σύμφωνα με την οποία είναι μη νόμιμη η επιλογή της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Μ.Φ. στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική», προκειμένου να διερευνηθούν τα αναφερόμενα σ' αυτήν και να ενημερωθεί, στη συνέχεια, η ως άνω υπηρεσία.

2. Με το με αριθμ. πρωτ. Ε.Μ.Π. 14/6-6-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού (Τμήματος Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων) του Γ.Π.Α. διαβιβάστηκε το ανωτέρω έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων στον Πρόεδρο του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γ.Π.Α..

3. Ο Πρόεδρος του ανωτέρω Τμήματος με το με αριθμ. πρωτ. 852/27-7-2017 έγγραφό του διαβίβασε στον Πρύτανη του Γ.Π.Α. το με αριθμ. πρωτ. 168/13-7-2017 υπόμνημα του Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική», καθηγητή Γ.Σ., στο οποίο εκθέτει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η επιλογή ως μεταπτυχιακής φοιτήτριας της Μ.Φ. στο ανωτέρω πρόγραμμα είναι σύμφωνη με τις σχετικές διατάξεις. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, αναφέρει τα εξής «..... Η κυρία Μ.Φ., Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Γραμματείας του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής κατέχει πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου και έχει βαθμό πτυχίου..... Ως προς τα τυπικά επομένως προσόντα δεν τίθεται θέμα μη σύλληψης ενέργειας... Σύμφωνα με τα στοιχεία που περιέχονται στο φάκελο της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Μ.Φ., προκύπτει ότι έχει παρακολουθήσει μία ετήσια

θεματική ενότητα –δηλαδή τρία εξαμηνιαία μαθήματα- Ποσοτικών Μεθόδων, που σύμφωνα με την ύλη που υπάρχει αναρτημένη στην ιστοσελίδα του ΕΑΠ περιλαμβάνει προχωρημένα Μαθηματικά καθώς επίσης και μία ετήσια θεματική ενότητα με τίτλο Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Διαχείριση Περιβάλλοντος. Τα μαθήματα αυτά αξιολογήθηκαν από τη συντονιστική επιτροπή και την επιτροπή επιλογής του Π.Μ.Σ., όπου κρίθηκε ότι διαθέτει την κατάλληλη θετική-επιστημονική σκέψη και κρίση ώστε να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του μεταπτυχιακού προγράμματος. Επιπλέον βάσει της ύλης των μαθημάτων που έχει παρακολουθήσει σε προπτυχιακό επίπεδο, οι σπουδές της κρίθηκαν συναφείς με σημαντικό μέρος των μαθημάτων που προσφέρονται στο Π.Μ.Σ..».

4. Το ανωτέρω Τμήμα με το με αριθμ.πρωτ.1241/11-10-2017 έγγραφό του διαβίβασε στον Πρύτανη του Γ.Π.Α. απόσπασμα πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος με τα οποία ορίστηκαν οι επιτροπές αξιολόγησης των αιτήσεων των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, τα φύλλα αξιολόγησης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, συγκεντρωτική κατάσταση βαθμολογίας των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα εισαγωγής των μεταπτυχιακών φοιτητών σε όλες τις κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματος και την εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. προς την Γ.Σ.Ε.Σ. για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. των σ' αυτή αναφερόμενων υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του ανωτέρω Τμήματος κατά τη συνεδρίαση της 17-10-2016 επικύρωσε τα αποτελέσματα εισαγωγής στο Π.Μ.Σ..

5. Με το με αριθμ.πρωτ. ΕΜΠ 55/23-10-2017 έγγραφο του Πρύτανη του Γ.Π.Α. συνεστήθη άτυπη τριμελής επιτροπή προκειμένου να διερευνήσει το θέμα της επιλογής της ως άνω μεταπτυχιακής φοιτήτριας. Η ως άνω επιτροπή, αποφάσισε τελικά, κατά πλειοψηφία, δεδομένου ότι ένα μέλος της διαφώνησε και αρνήθηκε να υπογράψει την σχετική έκθεση-πόρισμα της επιτροπής που καταλήγει στο συμπέρασμα ότι: «δεν θα έπρεπε να έχει γίνει δεκτή στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής.» επειδή στο ως άνω Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του εγκεκριμένου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της

αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων, εφόσον έχουν τύχει αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., πλην όμως δεν γίνονται δεκτοί οι απόφοιτοι του ΕΑΠ του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) που εντάσσεται στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του ανωτέρω Ιδρύματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο ΑΙΙ της με αριθμ. Β1/736/23-11-1998 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Έγκριση Προγραμμάτων Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου» (Β' 1246).

6. Το μέλος της ανωτέρω Επιτροπής, το οποίο διαφώνησε, διατύπωσε, μεταξύ άλλων, την άποψη ότι: «Από τη διατύπωση (...ή Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή...) προκύπτει ότι γίνονται δεκτοί ως μεταπτυχιακοί φοιτητές απόφοιτοι οποιουδήποτε Τμήματος ΑΕΙ της ημεδαπής, διότι το «ή» είναι διαζευκτικό – συνδέει δηλαδή κατά παράταξη όμοιους όρους και προτάσεις και χρησιμοποιείται για την παρουσίαση μίας λίστας εναλλακτικών πιθανοτήτων – δεν περιέχει δε τη συναφή ειδικότητα που αναφέρεται κατωτέρω "... ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων.... ότι η συνάφεια μεταξύ των διαφορετικών Τμημάτων ΑΕΙ αξιολογείται με βάση τη συνάφεια των προγραμμάτων σπουδών και όχι τον τίτλο του Τμήματος.».

7. Με το με αριθμ.πρωτ.ΕΜΠ 90/6-12-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού (Τμήμα Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων) του Γ.Π.Α. διαβιβάσθηκε το πόρισμα της ανωτέρω επιτροπής στον Πρόεδρο του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής και ζητήθηκε η σύγκληση των αρμοδίων οργάνων του Τμήματος προκειμένου να εξετασθεί το ανωτέρω θέμα και να αποκατασταθεί η νομιμότητα.

8. Με το με αριθμ.πρωτ.ΕΜΠ 4/22-1-2018 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοικητικού (Τμήμα Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων) προς τον Πρόεδρο του ανωτέρω Τμήματος ζητήθηκε η άμεση διαβίβαση των αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων του Τμήματος σχετικά με το ανωτέρω θέμα.

9. Με το με αριθμ.πρωτ. 77/12-2-2018 έγγραφο του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής προς τον Πρύτανη του Γ.Π.Α. και σε απάντηση των ανωτέρω εγγράφων με αριθμ.πρωτ.ΕΜΠ 90/6-12-2017 και 4/22-1-2018 διαβιβάστηκε απόσπασμα πρακτικών της Συνέλευσης του Τμήματος (συνεδρία 380/8-2-2018) της συζήτησης του 2^{ου} θέματος [Αίτημα ανάκλησης της απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος (συνεδρία 17-10-2016) σχετικά με την

αποδοχή της μεταπτυχιακής φοιτήτριας Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος], σύμφωνα με το οποίο η Συνέλευση του Τμήματος «εμμένει στην απόφασή της, σχετικά με την αποδοχή της Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος (συνεδρία 17-10-2016), διότι η ανωτέρω μεταπτυχιακή φοιτήτρια έχει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματός μας.».

10. Μετά ταύτα, με το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 2792/30-3-2018 (αριθμ. εισ.εγγράφου 42022/3-4-2018) της Διεύθυνσης Διοικητικού (Τμήμα Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων) του Γ.Π.Α. , διατυπώθηκαν τα ερωτήματα : «α) αν έχει παραβιασθεί η νομιμότητα της πράξης που αφορά στην εγγραφή της φοιτήτριας στο Π.Μ.Σ. «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική» του Τμήματος Α.Φ.Π. και Γ.Μ. και β) σε περίπτωση παραβίασης της νομιμότητας ποιο όργανο έχει την αρμοδιότητα να επιληφθεί του θέματος προκειμένου να αποκατασταθεί η νομιμότητα».

11. Μετά την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στη Μ.Φ., με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής (συνεδρία 20-4-2018), με το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 6045/20-7-2018 (αριθμ. εισ. εγγράφου 42054/6-9-2018) της Διεύθυνσης Διοικητικού (Τμήμα Γ' Πανεπιστημιακών Αρχών και Οργάνων) του Γ.Π.Α., διατυπώθηκε το ερώτημα, αν πάσχει, για τον ανωτέρω λόγο, ο τίτλος που απονεμήθηκε και σε καταφατική περίπτωση αν συντρέχει νόμιμος λόγος ανάκλησης και ποιο όργανο είναι αρμόδιο για την ανάκλησή του.

Νομοθετικό πλαίσιο

12. Στις διατάξεις της παραγράφου 11α του άρθρου 80 του ν.4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο γ' του άρθρου 47 του ν. 4025/2011 (Α' 228), αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 34 του ν. 4115/2013 (Α' 24) και συμπληρώθηκε με το άρθρο 34 του ν. 4301/2014 (Α' 223) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«11. α) Μέχρι την έκδοση των Οργανισμών των Ιδρυμάτων για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και την εκπόνηση των διδακτορικών διατριβών εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ν. 3685/2008 (Α' 148), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει...

Μέχρι την έκδοση των Οργανισμών των Ιδρυμάτων για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), τα εδάφια α' και β' της παρ.3 του άρθρου 6 του ν. 3685/2008 δεν εφαρμόζονται και η τελική έγκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) γίνεται με απόφαση του Πρύτανη εκάστου Ιδρύματος, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως...».

13. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4 και 6 του ν. 3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές» (Α' 148), ως ίσχυαν πριν καταργηθούν με την περίπτωση α' του άρθρου 88 του ν. 4485/2017 (Α' 114) τα οποία είναι εφαρμοστέα στη προκειμένη περίπτωση, ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1. Γενικές διατάξεις.

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3549/2007 (ΦΕΚ 69 Α') έχουν την ευθύνη για το σχεδιασμό και την οργάνωση των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και χορηγούν Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.). Τα Πανεπιστήμια έχουν επιπλέον την αρμοδιότητα να χορηγούν Διδακτορικά Διπλώματα (Δ.Δ.)....

3β) Π.Μ.Σ. οργανώνονται μόνο σε Τμήματα, στα οποία παρέχονται προπτυχιακές σπουδές, και αναφέρονται στις ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες με τα γνωστικά αντικείμενα του οικείου Τμήματος....

Άρθρο 2. Όργανα Π.Μ.Σ. Για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης ή η Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Σ.Ε.Σ.) του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη τους, και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών. Τα όργανα αυτά είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο ή Προϊστάμενο του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. της Γενικής Συνέλευσης ή Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων

μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις.....

Άρθρο 3. Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1. Τα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν Π.Μ.Σ. εκδίδουν Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο Τ.Ε.Ι., εγκρίνεται από τη Σ.Ε.Σ. και κοινοποιείται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Ιδρύματος στον οποίο και ενσωματώνεται...

Άρθρο 4. Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ. – Διαδικασίες επιλογής:

1 α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι σχετικά με τα μαθήματα του Π.Μ.Σ., την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

β) Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή...

Άρθρο 6. Διάρθρωση – Έγκριση Π.Μ.Σ. της ημεδαπής

1 α) Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή – υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο διδακτικό και λοιπό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σ.Ε.Σ. του Ιδρύματος...

2. Το Σχέδιο Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία που εξετάζονται από τη Σ.Ε.Σ.: α) Το αντικείμενο και το σκοπό του προγράμματος... γ) Τις κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές...

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως... ».¹

14. Στις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 της με αριθμ. 1751/27-2-2015 απόφασης του Πρύτανη του Γ.Π.Α. «Έγκριση της αναμόρφωσης του Προγράμματος

¹ Με απόφαση του Πρύτανη του οικείου Ιδρύματος, σύμφωνα με την παράγραφο 11α του άρθρου 80 του ν. 4009/2011.

Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γ. Μηχανικής της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική»» (Β' 366) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 1. Γενικές Διατάξεις.

Το Τμήμα Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής (ΑΦΠ και ΓΜ) της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και θα λειτουργήσει για τα επόμενα οχτώ (8) ακαδημαϊκά έτη, δηλαδή από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 έως και το έτος 2021-2022, Αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) με νέο τίτλο «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική»....

Άρθρο 4. Κατηγορίες Πτυχιούχων.

1. Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων, εφόσον έχουν τύχει αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ...

2. Η ΓΣΕΣ μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, διατηρεί το δικαίωμα, αφού εξετάσει το πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος προέλευσης των υποψήφιων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) για απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ), να τους υποχρεώσει να παρακολουθήσουν επιτυχώς, ως υπεράριθμα προπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος ΑΦΠ και ΓΜ, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις γνώσεις τους σε αντικείμενο που δεν έχουν διδαχθεί...».

15. Στο άρθρο 16 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής που εγκρίθηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος (συνεδρία 3-4-2015) και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος² ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 16. Κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί.

1. Στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος ΑΦΠ και ΓΜ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή

² <http://www.afp.aua.gr/wp-content/uploads/2011/07/ESOTERIKOS-KANONISMOS.pdf>

Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων, εφόσον έχουν τύχει αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ...».

16. Με την από 30-8-2016 ανακοίνωση – πρόσκληση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο “Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική” του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής, ανακοινώθηκε η έναρξη της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017 στο ανωτέρω Π.Μ.Σ. Στην ανωτέρω προκήρυξη αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι : «Στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος Α.Φ.Π. και Γ.Μ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων, εφόσον έχουν τύχει αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ...».

17. Στις διατάξεις των άρθρων 30, 31 και 115 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α’ 114) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 30. Γενικές διατάξεις.

1. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών της ανώτατης εκπαίδευσης συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)...

5. Το Πρυτανικό Συμβούλιο του οικείου Ιδρύματος έχει την ευθύνη της τήρησης του νόμου, σε ό,τι αφορά στην οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών, του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, που προβλέπεται στο άρθρο 45.

Άρθρο 31. Όργανα διοίκησης των Π.Μ.Σ. και των Διδακτορικών Σπουδών.

1. Αρμόδια όργανα για την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ. και την οργάνωση των διδακτορικών σπουδών είναι :

- α) η Σύγκλητος του Ιδρύματος,
- β) η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. και η Ειδική Διιδρυματική Επιτροπή σε περίπτωση διιδρυματικού Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 43,
- γ) η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.,

δ) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών,

ε) ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ..

2. Η Σύγκλητος είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ.. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα...

3. Η Συνέλευση του οικείου Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο δια της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών της παραγράφου 5 του άρθρου 32 για την αναγκαιότητα ίδρυσης Π.Μ.Σ., σύμφωνα με το άρθρο 32

β) ορίζει τα μέλη των Σ.Ε.,

γ) κατανέμει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Π.Μ.Σ.,

δ) συγκροτεί επιτροπές επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών ή διδασκόντων,

ε) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ.,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου...

Άρθρο 115 - Έναρξη ισχύος.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του...».

18. Στις διατάξεις του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξης όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή που είναι αρμόδιο για την έκδοση της.

2. Για την ανάκληση δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξης, εκτός αν ανακαλείται πράξη νόμιμη ή πράξη παράνομη ύστερα από εκτίμηση πραγματικών περιστατικών.».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

19. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές

των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα: Με τις διατάξεις του ν. 3685/2008, ο οποίος εξακολουθούσε να ισχύει και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α της παραγράφου 11 του άρθρου 80 του νόμου αυτού, ενόψει της μη έκδοσης του Οργανισμού του Ιδρύματος, κωδικοποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν οι ισχύουσες διατάξεις για τις μεταπτυχιακές σπουδές. Ειδικότερα με τις ανωτέρω διατάξεις ορίζονταν, μεταξύ άλλων, τα αρμόδια όργανα για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ (άρθρο 2), οι πτυχιούχοι ΑΕΙ που γίνονται δεκτοί στα Π.Μ.Σ και οι διαδικασίες επιλογής τους (άρθρο 4), η διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης των Π.Μ.Σ και το ελάχιστο περιεχόμενο τους, στο οποίο περιλαμβάνεται και ο ορισμός των κατηγοριών των πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί (άρθρο 6).

20. Στο αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γ.Π.Α με τίτλο «Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική» που εγκρίθηκε, καταρχάς, από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του Γ.Π.Α (Συν. 466/9.12.2014) και τελικά από τον Πρύτανη του Γ.Π.Α με τη με αριθμ. 1751/27.2.2015 απόφασή του (Β' 366), και ειδικότερα στο άρθρο 4 αυτού με τον τίτλο «Κατηγορίες Πτυχιούχων» ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στο Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής συναφών ειδικοτήτων, εφόσον έχουν τύχει αναγνώρισης από το ΔΟΑΤΑΠ (παρ.1) και η ΓΣΕΣ, ύστερα από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής δύναται, αφού εξετάσει το πρόγραμμα μαθημάτων του Τμήματος προέλευσης των υποψηφίων Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) για απόκτηση Μ.Δ.Ε να τους υποχρεώσει να παρακολουθούν επιτυχώς, προπτυχιακά μαθήματα του Τμήματος ΑΦΠ και ΓΜ, προκειμένου να ολοκληρώσουν τις γνώσεις τους σε αντικείμενα που δεν έχουν διδαχθεί (παρ. 2).

Η ανωτέρω ρύθμιση της παραγράφου 1 επαναλήφθηκε στο άρθρο 16 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. και στην κανονιστικού περιεχομένου από 30-8-2016 ανακοίνωση-πρόσκληση του ανωτέρω Π.Μ.Σ. για την έναρξη διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών για το ακαδημαϊκό έτος 2016-2017.

21. Από τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.3685/2008, η οποία, κατά τα προεκτιθέμενα, ορίζει ότι στο σχέδιο του Π.Μ.Σ περιλαμβάνονται οι κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές, σε συνδυασμό με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ανωτέρω αναμορφωμένου Π.Μ.Σ και τις ομοίου περιεχομένου ρυθμίσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. (άρθρο 16) και της από 30-8-2016 ανακοίνωσης – πρόσκλησης συνάγεται ότι τίθεται ως προϋπόθεση για την, καταρχάς, αποδοχή του υποψηφίου μεταπτυχιακού φοιτητή στο ανωτέρω Π.Μ.Σ να είναι πτυχιούχος Γεωπόνος, Δασολόγος, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής συναφών ειδικοτήτων. Εάν η προϋπόθεση αυτή δεν συντρέχει στο πρόσωπο του υποψηφίου μεταπτυχιακού φοιτητή, αυτός αποκλείεται και δεν αξιολογείται περαιτέρω με συνεκτίμηση των, κατά περίπτωση, οριζόμενων κριτηρίων (πρβλ Γνμδ ΝΣΚ 313/2009 σελ. 37).

22. Η άποψη, σύμφωνα με την οποία από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι γίνονται δεκτοί ως μεταπτυχιακοί φοιτητές απόφοιτοι οποιουδήποτε Τμήματος ΑΕΙ της ημεδαπής – ενόψει του ότι οι συναφείς ειδικότητες απαιτούνται για τα πτυχία ομοταγών Τμημάτων της αλλοδαπής-, δεν είναι υποστηρίξιμη, διότι καθιστά άνευ περιεχομένου τις ανωτέρω ρυθμίσεις κατά το μέρος που ορίζονται με αυτές συγκεκριμένες κατηγορίες πτυχιούχων Πανεπιστημίων της ημεδαπής που γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ. Άλλωστε και με τις ρυθμίσεις της με αριθμ. 4528 Κ/23-4-2018 απόφασης της Συγκλήτου του Γ.Π.Α. (Β' 2343) με την οποία επανιδρύθηκε το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γ.Π.Α., επιδιώκεται στο Π.Μ.Σ. να γίνονται δεκτοί μόνο συγκεκριμένες κατηγορίες πτυχιούχων και ειδικότερα πτυχιούχοι Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής ή συναφών Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής (άρθρο 3).

23. Στην προκειμένη περίπτωση η υποψήφια μεταπτυχιακή φοιτήτρια Μ.Φ. και ήδη κάτοχος Μ.Δ.Ε., συμμετείχε ως απόφοιτος του Προγράμματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π). Το ως άνω πρόγραμμα έχει ενταχθεί, ύστερα από επιστημονική κρίση των αρμοδίων οργάνων του Ε.Α.Π., στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, κατά τα

οριζόμενα στην κανονιστικού περιεχομένου με αριθμ. Β1/736/23.11.1998 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «Έγκριση Προγραμμάτων Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου» (Β' 1246). Επισημαίνεται ότι με την ανωτέρω απόφαση στη Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας του ΕΑΠ έχουν ενταχθεί η Πληροφορική και οι Σπουδές στις Φυσικές Επιστήμες.

24. Κατά τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η Διοίκηση έχει, καταρχάς, διακριτική ευχέρεια και όχι υποχρέωση να ανακαλεί τις παράνομες πράξεις της, εφόσον πράττει τούτο εντός ευλόγου χρόνου από την έκδοση της ανακαλούμενης πράξης και εφόσον αιτιολογεί την ενέργειά της αυτή με αναφορά σε συγκεκριμένα περιστατικά ή στοιχεία, η ύπαρξη ή η έλλειψη των οποίων στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε συνάρτηση με το ισχύον, κατά την έκδοση της ανακαλούμενης, νομοθετικό καθεστώς, θεμελιώνει τη διαπιστούμενη παρανομία και κατ' ακολουθία τη συνδρομή νομίμου λόγου ανάκλησης. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο μόνο του α.ν. 261/1968 (Α' 12), εύλογος χρόνος εντός του οποίου δύναται να ανακληθεί παράνομη διοικητική πράξη είναι η πενταετία από την έκδοση της.

25. Κατά την έννοια της προπαρατεθείσας διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που είναι ερμηνευτέα σε αρμονία προς τις νομολογιακώς διαπλασθείσες γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου περί ανακλήσεως των διοικητικών πράξεων, κάθε ατομική διοικητική πράξη δύναται να ανακαλείται είτε από το όργανο που την εξέδωσε είτε από το όργανο, το οποίο κατά το χρόνο της ανακλήσεως είναι αρμόδιο για την έκδοση της (ΟΛΣΤΕ 1581, 1582/2010 πλειοψ. σκ 6).

26. Από την έναρξη ισχύος του ν.4485/2017 (4-8-2017), σύμφωνα με το άρθρο 115 αυτού, η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) ως όργανο των Π.Μ.Σ. και με αρμοδιότητα την απονομή των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη της περίπτωσης β' του άρθρου 2 του προϊσχύοντος ν.3685/2008, αντικαταστάθηκε από τη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία, πλέον, διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης προκειμένου να απονεμηθεί το Δ.Μ.Σ., κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγράφων 1β και 3 του άρθρου 31 του ν. 4485/2017.

27. Επομένως, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η Γενική Συνέλευση του οικείου Τμήματος ως έχουσα, πλέον, την αρμοδιότητα για την απονομή του

διπλώματος μεταπτυχιακών σπουδών, είναι αρμόδια και για τη τυχόν ανάκλησή του (πρβλ. Γνμδ ΝΣΚ 347/2013 ατομ.).

28. Ενόψει των προεκτεθέντων κατά τη συζήτηση στο Τμήμα ως προς το ζήτημα της νομιμότητας ή μη της εγγραφής της Μ.Φ. στο ανωτέρω Π.Μ.Σ., διαμορφώθηκαν δύο (2) γνώμες: Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίστηκε από τους Σπυρίδωνα Παπαγιαννόπουλο, Προεδρεύοντα, Ευγενία Βελώνη, Νίκη Μαριόλη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνο Κατσούλα, Χρήστο Μητκίδη και Αικατερίνη Γαλάνη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι επτά-7-) για την αρχική αποδοχή της αίτησης της υποψήφιας για μεταπτυχιακό φοιτήτριας στο ανωτέρω Π.Μ.Σ., έπρεπε απαραίτητως να κριθεί ότι εμπίπτει στις κατηγορίες εκείνων των πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί στο εν λόγω πρόγραμμα κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του εγκεκριμένου Π.Μ.Σ. και τις (ομοίου περιεχομένου) ρυθμίσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. (άρθρο 16) ως και της από 30-8-2016 ανακοίνωσης – πρόσκλησης. Ειδικότερα, η κρίση αυτή έγκειται στο ότι ο πτυχιακός τίτλος αυτής είναι συναφής με τον αντίστοιχο των Γεωπόνων, Δασολόγων, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών και Πληροφορικής. Η κρίση αυτή όμως περί συνάφειας είναι τεχνική κρίση, που προϋποθέτει ειδικές επιστημονικές γνώσεις, όπως έχει γίνει δεκτό σε σειρά παρομοίων υποθέσεων (ΣτΕ Ολ. 3219/2010 ως και ΣτΕ 2765/1997, 1539/2000, 2405/2000 2017/2003³). Συνακόλουθα, μόνο αρμόδιο όργανο για την ανωτέρω κρίση είναι η Γ.Σ.Ε.Σ. του ανωτέρω Τμήματος, η οποία, κατά τη συνεδρίαση της 17-10-2016, έκρινε ότι το πτυχίο της ανωτέρω εντάσσεται στις κατηγορίες πτυχίων που γίνονται δεκτές στο ανωτέρω Π.Μ.Σ, αφού δέχθηκε την (θετική προς τούτο) εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ., μεταξύ άλλων, και της ανωτέρω υποψήφιας. Στη συνέχεια η Συνέλευση του ανωτέρω Τμήματος, κατά την εξέταση του ζητήματος ανάκλησης της από 17-10-2016 απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος αυτού, ενέμεινε στην απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και έκρινε ότι η ανωτέρω μεταπτυχιακή φοιτήτρια έχει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα εγγραφής της. Η αιτιολογία (ή η μη ύπαρξη αιτιολογίας) ως προς την κρίση αυτή - η οποία όπως προελέχθη απαιτεί ειδικές επιστημονικές γνώσεις - είναι ανεπίδεκτη νομικής εκτιμήσεως από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με γνωμοδότησή του. Επομένως, η υποψήφια

³ Πρβλ «Χρυσανθάκη: Το Συμβούλιο της Επικρατείας: [11] 44

μεταπτυχιακή φοιτήτρια Μ.Φ. νόμιμα εγγράφηκε στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γ.Π.Α. “Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική”, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της με αριθμ. 1751/27-2-2015 απόφασης του Πρύτανη του Γ.Π.Α.(Β'366) με την οποία εγκρίθηκε το ανωτέρω Π.Μ.Σ. και τις ομοίου περιεχομένου ρυθμίσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. (άρθρο 16) και της από 30-8-2016 ανακοίνωσης – πρόσκλησης του ανωτέρω Π.Μ.Σ.. Τέλος, η «Επιτροπή» που κατά πλειοψηφία εξέφερε γνώμη επί του θέματος ήταν άτυπη, μη προβλεπόμενη από το νόμο, με αποτέλεσμα να μη δεσμεύει κανένα από τα θεσμικώς ασκούντα τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα όργανα. Ενόψει της απάντησης αυτής επί του πρώτου υποερωτήματος, παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο υποερώτημα.

29. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας η οποία απαρτίστηκε από τους Αθηνά Αλεφάντη, Βασιλική Παπαθεοδώρου (εισηγήτρια) Ευάγγελο Μαρίνη και Αναστάσιο Μπάνο, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψηφοί τέσσερις-4-), η κρίση της από 17-10-2016 απόφασης της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής, ότι είναι συναφής ο τίτλος της Μ.Φ. με τους τίτλους που ορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της με αριθμ. 1751/27-2-2015 απόφασης του Πρύτανη του Γ.Π.Α.(Β'366) με την οποία εγκρίθηκε το ανωτέρω Π.Μ.Σ. και τις ομοίου περιεχομένου ρυθμίσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. (άρθρο 16) και της από 30-8-2016 ανακοίνωσης – πρόσκλησης του ανωτέρω Π.Μ.Σ., είναι τεχνική, προϋποθέτουμε ειδικές επιστημονικές γνώσεις, πρέπει όμως να φέρει ειδική αιτιολογία (πρβλ ΣτΕ 1707/2013, 4186, 4187/2012). Στην προκειμένη, όμως, περίπτωση που το Πρόγραμμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών του Ε.Α.Π., (πτυχίο του οποίου κατέχει η Μ.Φ.), έχει ενταχθεί, ύστερα από επιστημονική κρίση των αρμοδίων οργάνων του Ε.Α.Π., στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, δημιουργούνται, ενόψει των διδαγμάτων της κοινής πείρας, σοβαρές αμφιβολίες για τη συνάφεια του πτυχιακού τίτλου με αυτόν των Γεωπόνων, Δασολόγων, Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών και Πληροφορικής και για το λόγο αυτό στην ανωτέρω απόφαση έπρεπε να παρατίθεται ειδική αιτιολογία για το ανωτέρω ζήτημα της συνάφειας του τίτλου της Μ.Φ. με τους ως άνω τίτλους (πρβλ ΣτΕ 420/2011, 1248/1995, 2271/1991).

Επίσης, η κρίση της από 8-2-2018 απόφασης της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος κατά την εξέταση της ανάκλησης της προαναφερθείσας απόφασης της Γ.Σ.Ε.Ε., ότι η μεταπτυχιακή φοιτήτρια Μ.Φ. «έχει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται...», στερείται παντελώς αιτιολογίας.

Ενόψει των ανωτέρω, η Γενική Συνέλευση του ανωτέρω Τμήματος έχει υπηρεσιακό καθήκον να επανεξετάσει το ζήτημα της ανάκλησης της πράξης εγγραφής της Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. και συνακόλουθα το ζήτημα της ανάκλησης του απονεμηθέντος Μ.Δ.Ε., ώστε να κρίνει επ' αυτών με ειδική αιτιολογία. Κατά την ειδικότερη γνώμη του Νομικού Συμβούλου Αναστασίου Μπάνου, εφόσον από το ιστορικό προκύπτει πως, το αρμόδιο για την ανάκληση τόσο της εγγραφής όσο και του μεταπτυχιακού τίτλου όργανο (Γεν. Συνέλευση του Τμήματος Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής της Σχολής Αγροτικής Παραγωγής, Υποδομών και Περιβάλλοντος του Γ.Π.Α) προέβη σε επανεξέταση του ζητήματος της υπάρξεως ή μη των τυπικών και ουσιαστικών προϋποθέσεων εγγραφής της Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος μετά από νέα έρευνα της υποθέσεως (κατά την οποία έλαβε υπόψη της και την έκθεση-πόρισμα της επιτροπής που συστάθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΜΠ 55/23.10.2017 έγγραφο του Πρύτανη – ήτοι νέο ουσιώδες στοιχείο-), η πράξη του αυτή είναι η κατ' αρχήν ερευνητέα εξ απόψεως νομιμότητας, δεδομένου ότι πρόκειται για πράξη εκτελεστή στην οποία έχει ενσωματωθεί η προηγούμενη (πρβλ. Ολομ. ΣτΕ 1748/2016, σκ. 8^η, 1685/1953), και η οποία, γι αυτό, πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Ωστόσο, όπως προκύπτει από την πράξη αυτή (Συνεδρία 380/8.2.2018, 2^ο θέμα), η Γεν. Συνέλευση του Τμήματος ενέμεινε στην απόφασή της με την γενικόλογη, αόριστη, ανεπαρκή και για τούτο μη νόμιμη αιτιολογία ότι «έχει όλα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται». Ενόψει αυτού, κατά την ανωτέρω συγκλίνουσα προς την γνώμη της μειοψηφίας, γνώμη, το εκδόν την ως άνω πράξη όργανο, έχει υπηρεσιακό καθήκον να επανεξετάσει το ζήτημα ανακλήσεως της πράξης εγγραφής της Μ.Φ. στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος, ώστε να κρίνει επ' αυτού αιτιολογημένα.

Απάντηση

30. Ενόψει των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Γ' Τμήμα), γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, επί του τεθέντος πρώτου υποερωτήματος ότι είναι νόμιμη η εγγραφή της Μ.Φ. στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών "Φυσικοί Πόροι, Γεωπεριβάλλον και Γεωργική Μηχανική" του Τμήματος

Αξιοποίησης Φυσικών Πόρων και Γεωργικής Μηχανικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της με αριθμ. 1751/27-2-2015 απόφασης του Πρύτανη του Γ.Π.Α. (Β'366) και τις ομοίου περιεχομένου ρυθμίσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ανωτέρω Π.Μ.Σ. (άρθρο 16) και της σχετικής από 30-8-2016 ανακοίνωσης – πρόσκλησης, για το λόγο ότι οι κρίσεις των αρμοδίων προς τούτο συνεστημένων οργάνων ως τεχνικές που απαιτούν ειδικές επιστημονικές γνώσεις, είναι ανεπίδεκτες νομικής εκτίμησης. Ενόψει της ανωτέρω απάντησης παρέλκει η απάντηση στο δεύτερο υποερώτημα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 3.1.2019

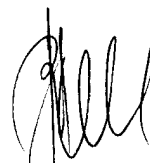
Ο Προεδρεύων

Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

Η Εισηγήτρια

Βασιλική Παπαθεοδώρου
Νομική Σύμβουλος του Κράτους